

LUNDS UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR KOMMUNIKATION & MEDIER

Mkva21 HT09

Medias rapportering kring den svenska supporterkulturen

En kvalitativ textanalys av nyhetsrapporterings logik och konstruktioner kring fotbollsrelaterat våld

FÖRFATTARE: ANNA GREEN, JACOB GUSTAFSSON
HANDLEDARE: VESELINKA MÖLLERSTRÖM
EXAMINATOR: SARA VON PLATEN

LUNDS UNIVERSITET

Titel: Medias rapportering kring den svenska supporterkulturen

Författare: Anna Green och Jacob Gustafsson

Enhet: Medie – och kommunikationsvetenskap

Sammanfattning: Fotbollsvåldet debatteras friskt i medierna och debatten blossar upp med jämna mellanrum när det skett en våldshändelse i samband med fotbollsevenemang och röster hörs från den officiella supporterkulturen om att medias framställningar framställer kulturen som stereotyp och i negativ dager. Denna fallstudie syftar till att åskådliggöra hur mediala strategier styr och påverkar nyhetsjournalistikens utbud. Vår undersökningen vill utforska om nyhetsjournalistiken i kvällstidningar bidrar till att konstruera en stereotyp bild av fotbollssupportern och fotbollskulturen. Vi vill även redogöra för de mediala bilder kring fotbollssupporterkulturen som produceras och reproduceras inom denna.

Rapporteringen kring den specifika fotbollsvåldshändelsen undersöks för att uppenbara hur medias nyhetslogik, strategier inverkar på de mediala konstruktionerna. Studien avgränsas till medierapporteringen kring våldshändelsen den 8 nov. 2009 som skedde i samband med Djurgårdens och Assyriskas kvalmatch på Stockholms stadion

Den lingvistiska analysen undersöker ordval, syntax och metaforanvändning för att nå en djupare innebördsaspekt.

Analysen påvisar att det genom olika mediologiska medvetna/omedvetna grepp konstrueras en ganska negativ bild av fotbollssupporterkulturen, där orsaken ofta går att finna i mediologikens strukturer.

Nyckelord: supporterkultur, huligan, mediologik, lingvistisk textanalys, metaforer

Innehållsförteckning

1. Inledning	
1.1 Syfte och frågeställningar	
1.2 Avgränsning	
2. Bakgrund	3.
2.1 Vem är fotbollssupporter?	3.
3. Metod	4.
3.1 Metodologisk ansats	5.
3.2 Urval och empiri	6.
3.3 Validiteten	7.
3.4 Forskningskritik och begränsningar	8.
4. Teori	8.
4.1 Socialkonstruktivistisk syn på texter	8.
4.2 Pressmedia	9.
4.3 sport, nyheter, kvällspressen	9.
4.4 Medielogiken	10.
4.4.1 Nyhetsvärdering	10.
4.4.2 Medialiseringstekniker	10.
4.5 Lingvistisk textanalys	11.
4.5.1 Metaforer	11.
4.5.2 Ordval och syntax	12.
5. Analys	12.
5.1 Huligan och supportere	13.
5.2 Fotboll – rent nöje eller blodigt allvar?	14.
5.3 Individuella brott, kollektiva straff	17.
6. Slutdiskussion	18.
6.1 Avslutningsvis	19.
7. Referenslista	20.

1. Inledning

Den 8 november 2009 möttes Djurgården och Assyriska i en helt avgörande kvalmatch på Stockholms stadion. Matchen avgjordes i förlängning till hemmalagets favör, där firandet av segern gick överstyr. Avblåsningen av matchen följdes av en planstormning av publiken. En spelare i bortalaget Assyriska blev nerslagen av en inspringande supporter till det vinnande hemmalaget, vilket följdes upp av en stor mediestorm.

Röster har ännu en gång höjts från mediehall, politiker och gamla fotbollslegender om att skärpa straffen för klubbar som har stökiga supportrar. Fotbollssupportervåldet har lyfts fram och fått stort medialt utrymme. När en våldshandling sker i samband med fotbollsmatcher blossar debatten upp och kopplas till supportervåld och huliganism i kvällstidningarnas nyhetsrapportering.

Officiella supporterklubbar tar oftast avstånd från den våldsamma fotbollskulturen. Man menar samtidigt att en alltför onyanserad rapportering av fotbollens våldsproblematik ger en stereotyp bild av fotbollskulturen som kan få negativa konsekvenser för klubbarna, sporten och fredliga supportrar. Nyhetsrapporteringen i media har krav på att hålla en allsidig och korrekt nyhetsförmedling och att inte anspela på stereotyper och fördomar på ett sätt som bidrar till att de förstärks (Nord & Strömbäck, 2004). I de svenska pressetiska reglerna ingår att man ska garantera en korrekt och allsidig nyhetsförmedling (Hadenius, 2008), men blir det fallet gällandes ovan nämnda fenomen om vissa grupper anser sig bli stereotypiserade och blir ansvariga för ett problem de menar att de inte äger?

Mot denna bakgrund blir det relevant att undersöka hur tidningarnas rapportering ser ut och varför. Vår undersökning syftar till att åskådliggöra hur mediala strategier styr och påverkar nyhetsjournalistikens utbud och undersökningen vill utforska om nyhetsjournalistiken kvällstidningar bidrar till att konstruera en stereotyp bild av fotbollssupportern och fotbollskulturen, samt redogöra för de mediala bilder kring fotbollssupport som produceras och reproduceras inom denna.

Debatten och problemområdet blir relevant i ett medie- och kommunikationsperspektiv, då medierna har makt att påverka den allmänna opinionen. Problemet har beretts ett stort medialt utrymme och kan anses vara av allmänt intresse.

Uppsatsen utgår ifrån en socialkonstruktionisk syn på kommunikation dvs. språket är ett socialt system som speglar och uttrycker tankar samt skapar och rekonstruerar samhälleliga föreställningar (Boréus & Bergström, 2009). Vidare utgår vi från att massmedier är en maktfaktor i konstruerandet av den allmänna opinionen. Vår uppsats kan bidra till att klarlägga och medverka till att öka förståelsen för hur medielogiken påverkar framställandet av nyheter och diskutera vilka

vidare konsekvenser detta kan få.

1.1 Syfte och frågeställningar

Genom en kvalitativ textanalys av kvällstidningsrapporteringen kring den uppmärksammande våldshändelsen i samband med Djurgårdens och Assyriskas match 8 november, 2009, vill vi undersöka hur nyhetsjournalistiken framställer och rapporterar kring våld i samband med fotbollsmatcher. Vår undersökning syftar till att åskådliggöra underliggande meningar i texterna och mediala strategier inom nyhetsjournalistiken, samt undersöka om rapporteringens mediala konstruktioner bidrar till att skapa en negativ, stereotyp bild av fotbollssupporterkulturen genom frågeställningarna:

- Hur ser nyhetsrapporteringen ut kring fotbollsvåldet ut i det aktuella fallet?
- Bidrar nyhetsjournalistiken till att skapa en stereotyp bild av fotbollskulturen och dess supportergrupper?

1.2 Avgränsning

Studien avgränsas till medierapporteringen kring denna ovannämnda specifika händelse av "fotbollsvåld". Vi argumenterar dock för att det inte är den specifika fotbollsvåldshändelsen i sig som är avgörande för hur medias rapportering kring fenomenet huliganism och supportervåld konstrueras, men att en händelse är tillräcklig för att illustrera rapporteringens logik och strategier, vilket är vår analysfokus. Vidare avgränsas uppsatsen till att analysera kvällspressens nyhetsrapportering för att göra området hanterbart inom tidsramen för uppgiften. Journalistiken i kvällstidningar opererar inom sin egen praktik, har en egen historisk kontext och medielogik som är avgörande och relevant för nyhetsrapporteringen och texternas uppbyggnad och kan därav ses som ett avgränsat område i sig, dock är vi medvetna om att fotbollsvåldet och huliganism debatteras brett inom andra medier och att det går inte att bortse från att de ingår och bidrar till att skapa mediala konstruktioner som påverkar den allmänna opinionen och dess uppfattning av fenomenet, men det ligger utanför ramen för arbetet.

2. Bakgrund

Fotbollsvåldet debatteras friskt i medierna och debatten blossar upp med jämna mellanrum oftast när det skett en våldshändelse i samband med fotbollsevenemang. På senare tid har officiella fotbollsklubbar gått ut i media och markerat sitt avståndstagande mot de våldsamma falanger av individer som utövar våld i samband med matcher. Internt och externt arbetar många klubbar med att stärka sina varumärken och på att tvätta bort huliganstämpelein, exempelvis genom informativ reklam från de officiella supporterklubbarna. Ett argument som framförts är att medierapporteringen kring problematiken är alltför negativ och onyanserad, vilket kan medföra en stereotypisering av fotbollssupporterkulturen och vidare motverka vad klubbarna syftar till att lösa.

Fotbollssupport, fotbollskultur och huliganism är begrepp som återkommer i de mediala skildringarna och nyhetsrapporteringarna om fotbollsvåld. Vi vill ge en definition och kortare bakgrundsbeskrivning av den svenska supporterkulturen för att skapa förståelse för den komplexitet som rör definitionerna kring supporterkulturen, samt påvisa att grupsammansättningen inte är homogen eller betraktar sig som enhetlig.

2.1 Vem är fotbollssupporter?

Svensk fotboll har ett väldigt högt antal trogna åskådare som följer sitt lag i med- och motgång. Engagemanget mäts genom att undersöka hur stor procentuell andel av ett lands befolkning som går på matcherna. För att få in ett lojalitetsperspektiv har rankingen normerats efter UEFA:s koefficient över spelkvalitet för att kompensera för medgångssupportrar (www.fotbollskanalen.se). Detta visar på ett stort folkligt engagemang för den svenska fotbollen. Gruppen kan inte räknas som homogen, men olika undersökningar visar på en klart manlig dominans inom sporten och konsumtionen av sporten.

De flesta svenska elitklubbar har idag en officiell supporterklubb. Malmö FF har MFF Support, Helsingborg har Kärnan Fans, Landskrona har Black & White. Supporterklubbarna samarbetar med sin fotbollsklubb för att få bort det fotbollsrelaterade våldet och tar officiellt avstånd från huliganvåldet. Genom att officiellt ta avstånd från huliganism, uttrycker man internt och externt ett avståndstagande mot de falanger som bekänner sig till huliganism. Definitionen av en ”vanlig” supporter blir - alla de som följer sitt lag och är aktiva i sin support, men som inte identifierar sig som huligan eller en våldsförande livsstil i samband med fotboll.

Huliganism handlar inte bara om intresse för fotboll, utan har en vidare betydelse för individernas identitet och grupptillhörighet. Inofficiella supporterfalanger, även kallade firmor samlar individer som bekänner sig till huliganlivsstilen. Våldsanvändandet är en uttalad del av huligankulturens uttryck och inte någonting som bara händer, utan det är omgärdat av ett normativt

regelverk och uppvisar likheter med organiserad gängmentalitet.

(<http://hd.se/skane/2009/10/19/misshandlad-huligan-i-raetten-det/>).

3. Metod

Under detta kapitel presenteras den metodologiska ansatsen som tillämpas och vidare diskuteras vilka tillvägagångssätt som användes för att besvara frågeställningarna. Först inleds kapitlet med en orientering av den kvalitativa, tolkande forskningstraditionen och den socialkonstruktivistiska synen av texter. Det kvalitativa perspektivet, vilket är utgångspunkten för analysen av nyhetsartiklarna, tar avstamp i att kunskap bygger på tolkning och att kunskapen måste ses i ljuset av den tid, kultur och kontext den genereras. Resultaten som genereras är inte mätbara eller möjliga att reduceras till numerära resultat, vilket är den kvantitativa traditionens villkor. Att tillämpa kvalitativa metoder i studiet av medier och deras innehåll ger en djupare insikt och förståelse om hur meningsskapande processer ser ut och vilken betydelse de har för individer och kulturen.

I den kvalitativa traditionen inordnas olika textanalytiska metoder för att besvara forskningsfrågor och uppsatsen har en textanalytisk ingång med medielogikens påverkansvillkor för att besvara forskningsfrågorna. Undersökningen och materialet utgår från ett fall/case och resultatet av analysen strävar inte efter en generaliserbar lagbundenhet. Nyhetstexterna ska förstås som en del av en samhällelig mediestruktur och utgår från den hermeneutiska traditionens idé om att generalisering rör sig mellan delarna och helheten och målet är att få överrensstämmelse mellan förståelsen av delarna och helheten (Östbye, Knapskog, Helland & Larsen, 2008).

Problemområdet och undersökningsfrågorna utgår ifrån en socialkonstruktivistisk syn på texter. Grundförutsättningen för detta synsätt är att alla texter ska ses som konstruktioner av ”verkligheten” och som meningsskapande praktiker. Tolkningen blir central i processen att förstå hur dessa konstruktioner uppstår, verkar och påverkar. Vi ställer frågor till nyhetstexterna som ska undersöka vilka ”verkligheter” som konstrueras genom nyhetstexterna.

Den kvalitativa ansatsen i undersökningen innebar att arbetet påbörjades med en problemformulering som vidare styrte valet av de teorier och det material som kan ge svar på fenomenet. Fördelen med den kvalitativa metoden är att den medger en flexibilitet i val av teorier och metoder och att den i tolkningsprocessen kan urskilja nyanser som skulle vara omöjliga att finna med en kvantitativ metod. Grundvalen är att nyhetstexterna har makt att påverka opinionen och konstruera ”verkligheter” som påverkar hur individer betraktar världen och den kvalitativa forskningsansatsen är en ontologisk utgångspunkt för detta synsätt.

I en kvalitativ och tolkade undersökning går undersökarens roll aldrig att frikoppla från

materialet och analysen. Det finns kvalitativa undersökningar som lyfter in forskarens personliga erfarenheter som en del av arbetet och tolkningen. Vi kommer inte främst att lyfta personliga erfarenheter i tolkningen av materialet, utan försöker att förstå texterna genom lingvistik och medielogikens glasögon, men våra skilda erfarenheter av området går inte att bortse ifrån.

Tolkningarna utgår och färgas av det faktum att vi är MKV – studenter och undersökningen blir följaktligen ett resultat av utbildningens ramar. Vidare bör det nämnas att en av oss har fört med sig ett stort intresse och kunskap om fotbollsupporterarkulturen, vilket även var den initiala anledningen till uppmärksammandet av problemområde och val av ämne. Det faktum att vi har väldigt olika erfarenheter och kunskaper om fotbollskulturen och sportnyhetstexter i tidningar betraktar vi som en styrka då vi uppmärksammar olika lager av betydelser i materialet, beroende av de olika förståelsehorisonter vi har.

3.1 Metodologisk ansats

Textanalys är en generell beteckning för kvalitativa sätt att närma sig texter och i textanalysen ställer forskaren frågor till texten (Östbye, Knapskog, Helland & Larsen, 2008). Textanalyser innefattar tekniker från olika traditioner, exempelvis retoriken, semiotiken, lingvistik och narratologin, vilkas begreppsapparater och metoder skiljer sig åt. Forskningsmaterialet och forskningsfrågorna bör vara vägledande i vilken metod som är bäst lämpad att applicera på textmaterialet och vid en initial genomgång av materialet befanns den lingvistiska textanalysen beskriven av Kristina Boréus och Göran Bergström (2009) som en användbar undersökningsmetod för att ge svar åt forskningsfrågorna.

Den lingvistiska analysens metoder ger en inblick i textens innebördsaspekt – vad uttrycker texten, liksom den interpersonella aspekten av texten dvs. vem texten riktar sig till, vilken funktion har den och vilka reaktioner syftar texten att väcka hos läsaren etc. Den lingvistiska analysen sammanför olika metoder som uppmärksammar syntax och ordval, då dessa menas ge ett bestämt perspektiv på världen, exempelvis om ett begrepp ofta lyfts fram i positiva sammanhang blir detta begrepp associerat med sammanhanget, vilket kan ge ordet en ny betydelsebäring. Metaforanalysen syftar till att synliggöra underliggande ideologiska budskap i texten. Enligt Kristina Boréus och Göran Bergström (2009) är dessa metoder inte de enda som lingvistisk analys kan innehålla, utan metoderna kan hämtas från lingvistikens alla delområden.

I tolkningen och analysen av textmaterialet tillämpas den lingvistiska textanalysen för att påvisa *hur* texternas innehåll är presenterat och vi försöker synliggöra underliggande meningar dvs. texternas innehållsaspekt. För att ge en förklaring *varför* texterna ser ut på ett särskilt sätt, bör texterna tolkas i en vidare kontext och i analysen används medielogikens teoretiska

förklaringsmodeller för att stödja denna. Mediologikens villkor som nyhetsvärderingsteorier, produktionskontexten etc. blir relevanta i förståelsen av nyhetskontexten.

Analysen påbörjades med en första övergripande läsning av texterna, vidare undersöktes artiklarna i delar och som en helhet för att finna övergripande genomgående faktorer. Analysens fokus ligger på ordval, syntax, begrepp och metaforer i nyhetstexterna för att uppmärksamma om dessa bidrar till att presentera en stereotyp bild av supporterkulturen, samt ge en beskrivning hur nyhetsförmedlingen ser ut. Till hjälp för att analysera ord och syntax av delar av empirin har vi använt en modell som strukturerar upp textens skeenden beskriven av Boréus och Bergström (s.283, 2009). Modellens grundtema är att utforska processer, deltagare och omständigheter i texterna och hur de språkliga skildringarna framställer detta lingvistiskt.

Analysen är delvis beskrivande i framställningen och tolkningen baseras på teorier kring mediologiken och delar av lingvistiska textanalysen.

En central del i textanalysen är att urskilja tema som ringar in vad texten egentligen handlar om. Temat kan förstås som en motsättning mellan värden eller som ett värdeladdat fenomen, vilket forskaren uppmärksammat (Östbye, Knapskog, Helland & Larsen, 2008). I analysen urskiljs olika innehållsteman som ringar in artiklarnas utgångspunkter och innehållsriktning. Analysen presenteras och struktureras utefter följande innehållsteman - *Huligan eller supporter, Fotboll - ett rent nöje eller blodigt allvar och Individuella brott och kollektiva straff*. Varje tema eller ämne kommer att presenteras genom att vi beskriver temat och tolkar det i förhållande till frågeställningarna. Exempel från artiklarna kommer att redovisas under varje tema.

3.2 Urval och empiri

Kvalitativa undersökningar är inte beroende av mängden/antalet urvalsobjekt på samma vis som de kvantitativa, där kvantiteten/antalet analysobjekt kan vara en avgörande faktor för undersökningens tillförlitlighet. Empirin är avgränsad till nyhetstexter som rapporterar och kommenterar våldshändelsen. Valet att begränsa urvalet till nyhetsartiklar är att dessa ofta förekommer tidigare än kommentarer/inlägg, debattartiklar och medieuttryck som hanterar ämnet vidare och därför betraktar vi de som avgörande för om nyheten blir till ett allmänt intresse och får vidare spridning. Materialet är inhämtat från de tre rikstäckande kvällstidningarna Expressen, Aftonbladet och Kvällsposten och innefattar deras nyhetsrapportering kring våldshändelsen. Dessa tidningar är de främsta tabloidtidningarna i Sverige och pga. deras stora spridning, samt den utmärkande historiska relation kvällstidningar har till nyhetsrapportering av sport, blir de intressanta som analysobjekt. Studien syftar inte till att göra en jämförande analys mellan tidningarna, utan har valt tre

kvällstidningar för att få en tillräcklig empirisk bas att utgå ifrån. Arbetets marginella omfattning påverkade urvalet på så vis att vi valde bort att jämföra med andra medier, exempelvis debattprogram på TV eller andra genretidningar, men är medvetna om att andra medier bidrar till mediala konstruktioner och att dessa kan vara relevanta i sammanhanget, samt att jämförande analyser kan visa på skilda konstruktioner.

Sökningen av materialet skedde genom mediearkivet Presstext, vilka är två webbaserade artikelarkiv. Sökningen genomfördes på så sätt att vi sökte på den specifika matchen mellan Assyriska och Djurgården och rensade bort de artiklar som inte rapporterade om den specifika våldshändelsen. Undersökningen innefattas inte av enskilda journalisters uttalat personliga syn på huliganism och straff (intressant i ett utökat sammanhang), utan syftar till att undersöka hur nyhetsrapporteringens logik fungerar. Krönikor, matchresultat och matchredovisning m.m sorterades bort då analysfokus inriktar sig på nyhetsrapporteringen kring våldshändelsen för att erhålla ett material som är konsekvent. Återstående urval baseras på mättnadsprincipen. Information om tidningarnas bilder, bildtexter och artikellayout etc. framgår inte med samma tydlighet i de webbaserade arkiven och att denna information går förlorad och den kan innebära ett mervärde för analysen. Vår analysfokus blir endast själva nyhetstexternas skriftliga formuleringar.

Sammanlagt var det tjugofyra nyhetsartiklar mellan 2009-11-09 till 2009-12-23 som undersöktes.

3.3 Validiteten

Undersökningens vetenskaplighet kan bedömas utefter begreppen validitet och reliabilitet. Den definitionsmissiga validiteten är knuten till hur väl vi lyckas fånga teoretiska begrepp i insamlingen och analysen av empirisk data, det vill säga operationaliseringen av teoretiska begrepp i undersökningen (Östbye, Knapskog, Helland, Larsen, 2008). Har undersökningen undersökt det som var dess syfte och hur väl har undersökningen svarat på de initiala frågeställningarna är frågor som söker svar på validiteten. Med reliabilitet menas tillförlitligheten och kvaliteten av det empiriska materialet och tillsammans utgör definitionsmissig validitet och reliabilitet analysens validitet (ibid.). Vi anser att våra frågeställningar har varit vägledande för hela uppsatsen och gått som en röd tråd genom arbetets teori, metod och val av analysmaterial. Då metoderna är kvalitativa och bygger på tolkning gjord av oss, så finns det ingen strävan att det skulle vara möjligt att uppnå ett identiskt resultat om undersökningen gjorts om, däremot ska det i vår analys vara tydligt att följa ifråga om våra tankegångar och val.

3.4 Forskningskritik och begränsningar

Den kvalitativa textanalysen har fokus på produktionen och utformandet av själva texten, men är begränsad i förståelsen för hur texten egentligen tas emot. För att få en fullständig uppfattning om hur texterna påverkar och uppfattas av publiken är behövs en receptionsanalys, dock finns det en inneboende kontextuell utgångspunkt i kvalitativa textanalyser och ett avstamp i beprövade samhällskopplande teorier som ger förståelse för medietexternas påverkansmakt. Underliggande budskap i texter bara förstås i relationen till föreställningar utanför texten och andra sätt att betrakta texten kan göras gällande vid andra tolkningar, men lingvistisk analys kan vara användbar när det gäller att lyfta fram det underförstådda i texterna (Boréus & Bergström, 2005).

4. Teori

I detta kapitel redogörs för de teorier som ligger till grund för undersökningen och som har relevans för ämnet. Teorierna innefattar socialkonstruktivistisk teori, vilken inte är explicit i analysen, men som utgör den övergripande synen i forskningsansatsen och syftar till att ge en bas för hur massmediala texter kan förstås i samhället, och således anses den relevant att redogöra för. Vidare redovisas medielogikteorier, vilka ger en kontextuell förståelse för hur nyhetsjournalistiken fungerar och kan ge en förklaring till *varför* nyheterna ser ut som de gör, vilket är väsentlig för analysen. En kortare inblick av pressmedia presenteras, samt den specifika nyhetskultur som präglar kvällstidningsjournalistiken och dess relation till sport, då detta utgör det empiriska materialet. I kapitlet redogörs vidare för de olika lingvistiska teorier och textanalytiska metoder som tillämpas som analysverktyg och som möjliggör för oss att nå en djupare nivå av texternas innebördsaspekt.

4.1 Socialkonstruktivistisk syn på texter

Den en socialkonstruktivistiska synen på medietexter bygger på utgångspunkten att alla texter är konstruktioner och att uppfattningen av världen till stor del antas skapas genom populärkulturens texter (Lindgren, 2005). Vidare utgår perspektivet ifrån att vår kunskap om världen är kulturellt präglad och texterna alltid är kulturellt och socialt präglade (ibid.). Vi betraktar inte de nyheter som ska analyseras som en version av sanningen utan som mediala konstruktioner som representerar en syn på verkligheten som inte kan betraktas objektivt eller av naturen givet. Vidare menar Lindgren (2005) att meningsskapande ska betraktas som en social process och populärkulturens texter ska ses som meningsskapande praktiker som leder till konkreta handlingar. Det är till stor del genom mediernas representationer och framställningar som vi bildar medvetna och omedvetna uppfattningar om oss själva och den värld vi lever (Gripsrud, 2002). Dessa uppfattningar får

konsekvenser hur samhällsfenomen tolkas genom media och hur vi agerar kring dessa. Vår utgångspunkt blir att mediernas rapportering av våldsproblematiken kring fotboll är mediala konstruktioner som påverkar hur samhället uppfattar och agerar kring problematiken, vilka kan få olika konsekvenser beroende på hur medias rapportering är konstruerad.

4.2 Pressmedia

Den svenska medietraditionen utgår från främst från två informationsideologier, vilka är den sociala ansvarsideologin och den frihetliga traditionen. Pressens uppgift är att informera, granska, vara forum för debatt, samt kommentera och ge utrymme för gruppkommunikation (Hadenius, Weibull, Wadbring, 2008). Modellen ovan betonar främst mediernas roll för det politiska systemet, men enligt Hadenius, m.fl. (2008) går denna att överföra på andra samhällsliga områden som ekonomi, kultur och menar vidare att här spelar media en viktig roll att förmedla information, granska skeenden, kommentera och uppmärksamma aktuella fenomen. Grundförutsättningen är att pressmedier är en integrerad del av det svenska samhället och av det betydelsefullt för den allmänna opinionen. Nyhetsrapporteringen kring sport är en inte obetydlig del av kvällstidningarnas och pressmedias utbud och enligt Hadenius m.fl. (2008) visar mediernas stora spridning i det svenska samhället på en stark ställning som samhällspåverkare och bekräftar att vi är beroende av medierna för vår orientering i världen. Pressmedias starka roll som opinionsbildare är i fallet betydelsefullt för undersökning av nyhetstexter, då konstruktionen av dessa bör betraktas som relevant för hur uppfattningen kring ämnet utvecklar sig.

4.3 Sport, nyheter, kvällspressen

Kvällstidningarna associeras ofta med en mer sensationsinriktad journalistik och har ett läsvänligt format och layout och använder sig ofta av redaktionella grepp som sensationer, brott och personifiering av nyheterna till skillnad från dagspressen (Hadenius, Weibull, Wadbring, 2008). Kvällspressen i Sverige var tidig med att uppmärksamma sportens konkurrensmässiga fördelar. Nyhetsjournalistiken kring sport utvecklades till en egen genre redan i början av 1900-talet i Sverige. Sporten fick en egen redaktionell hemhörighet och sina egna sidor i tidningen och fotbollens framgångar spelade roll för utvecklingen, menar Hadenius (2008). Sport, medier och nyheter är sociala institutioner och det existerar en historisk och symbiotisk överensstämmelse mellan sport och medier där de drar nytta av en kommersiell marknad (Hamquist, 2009). Nyhets- och sportjournalistikens fokus har kommit till att omfatta händelser runt sportsevenemangen, som att rapportera om vem som var där etc. och de tävlingsmässiga aspekterna kommer ofta i

skymundan (Dahlén, 2008). Våld och sensationsjournalistik är spännande och något som berör alla och drar fler läsare än exempelvis offsidediskussioner och enligt Dahlén (2008) är det därför sportjournalistiken söker efter känslomässiga reaktioner, vilket kan medföra en knapphändig rapportering av sanningen.

4.4 Medielogiken

Teorier kring medielogiken blir relevanta för hur en nyhet framställs och vad som i slutänden blir en nyhet, vilket har betydelse för hur och varför vårt nyhetsmaterial kvalificerat sig som nyheter. I fokus för medielogiken står mediernas format, arbetsrutiner, arbetslogik och de berättartekniker som medierna tillämpar för att fånga sin publik (Hadenius, Weibull, Wadbring, 2008). Medielogiken kan beskrivas som de medverkande krafter, vilka har betydelse för det sätt som medierna presenterar och förmedlar sina nyheter (Hamqvist, 2009).

4.4.1 Nyhetsvärdering

Det finns ett otal nyhetsvärderingsmodeller som ger förklaringar till de faktorer som styr vad som blir en nyhet. Galtung och Ruge (Johansson, 2004) drog slutsatsen att sociokulturella och genrerelaterade faktorer som bestämmer nyhetsurvalet. Genrerelaterade nyheter är anpassade till människors förväntningar på nyhetsgenren, men samtidigt ska nyheterna presentera något oväntat och nytt, vilket i sammanhanget blir en paradox (ibid.) Hvitfelt, har sammanfattat faktorer hos händelser som gör de troligare att de blir nyheter - händelsen handlar om *politik, ekonomi, brott olyckor, händelsen är viktig och relevant*, att det handlar om olika slags avvikelser, närhet, händelserna är *konsonanta* med journalisterna och publikens värderingar, handlar om eliter, händelsen framstår som begriplig och gärna att händelsen berör enskilda personer (ibid.).

4.4.2 Medialiseringstekniker

Medialiseringstekniker är tekniker som används för att bearbeta händelser och göra de mer intressanta. Enligt Johansson (Strömbäck, 2004) är det mediernas format, arbetsrutiner, arbetslogik och berättartekniker som medierna tillämpar. Nedan listas medialiseringstekniker som har relevans för nyhetsartiklarnas utformning.

1. *Tillspetsning* - händelsen är tillspetsad för att skapa intresse eller blir tillspetsad av journalisten för att kvalificera som nyhet. Den ska formuleras kort, klar och tydligt
2. *Förenkling* – Ämnet får inte framställas för komplext och det får inte finnas för många argument

och nyanseringar

3. *Polarisering* – konflikter och polariseringar fångar uppmärksamhet

4. *Intensifiering* – våld, strejker och dramatik upplevs som spännande

5. *Konkretisering* – fokus på det konkreta i händelser eller att konkretisera det abstrakta

6. *Personifiering*

7. *Stereotypisering* – media använder stereotypisering för att kategorisera, vilket gör nyheterna lättare att känna igen sig i (Johansson, 2004)

4.5 *Lingvistisk textanalys*

Den teoretiska utgångspunkten lingvistisk textanalys som beskrivs av Kristina Boréus och Göran Bergström (2009) är att språkanvändning och vår uppfattning av världen är sammanvävt, samt att språkanvändningen uppfattas som bara delvis reflekterade föreställningar som påverkar vår syn på omvärlden och hur vi uppfattar den. Den lingvistiska analysen finns inte som ett sammanfattande begrepp, utan egentligen består den av olika analyser med rötter i lingvistikens – där uppsatsens fokus är analys av metaforer och den kritiska lingvistikens metoder för att analysera textsyntax. Den kritiska lingvistikens är inriktad mot texters innebördsaspekt och syftar till komma åt textens mer implicita mening och synliggöra underliggande ideologier (ibid.).

4.5.1 *Metaforer*

En metafor beskriver något i termer av något annat som det inte är, den överför betydelse från ett område till ett annat (Boréus, Bergström, 2005). Metaforer och metonymier är vanligt förekommande i massmedias texter och används ofta för att förstärka känsloläget. När ett vanligt, känsloneutralt uttryck för en företeelse medvetet byts ut till en mer konstlad stilfigur görs det för att öka intresset, framhäva vissa egenskaper, skapa en känsloladdning eller göra texten mer överskådlig, (Boréus, Bergström s 130, 2005). I nyhetstexter är det vanligt med metaforiskt medvetet språkbruk, vilket går att koppla till medialiseringstekniker som journalistiken använder sig av för att konstruera en intressant nyhet eller medvetet vill styra läsaren i en bestämd riktning.

Till skillnad från retoriken som behandlar metaforanvändandet i texter som ett medvetet sätt att påverka läsaren, utgår den lingvistiska synen på att metaforer ofta förekommer som oreflekterade begrepp, men att metaforerna avspeglar och är kopplade till hur vi uppfattar världen och genom att studera detta är det möjligt att komma åt underliggande ideologier.

Lakoff och Johnson (Boréus, Bergström, 2005) menar att metaforerna inte bara ska ses som språkliga utsmyckningar, utan som kognitiva verktyg som används medvetet/omedvetet för att

hjälpa oss att förstå vår omvärld. Begreppsliga metaforer och metaforer kan belysa vissa aspekter av fenomen och dölja andra dvs. de leder våra tankar åt bestämda riktningar (ibid.) Det kan göras en uppdelning av olika metaforer – döda, inaktiva och aktiva metaforer. Det är den inaktiva och aktiva metaforanvändningen som är av intresse att studera i nyhetssammanhang. De aktiva metaforerna är nyskapade och kreativa och slutligen kan integreras i språket och blir då till fasta uttryck (ibid.). Inaktiva metaforer består ofta av vedertagna, konventionella uttryck och blir intressanta då innebörden av metaforen oftast överförs automatiskt och reflexmässigt, utan att en aktiv reflektion sker, men metaforen står för en betydelseöverföring som säger något om hur världen ska uppfattas och därmed styr tänkandet i en bestämd riktning. Nyhetstexterna innehåller ofta vedertagna metaforer vilkas innebörd kan ha betydelse för vilken underliggande syn som kommuniceras medvetet/omedvetet och vidare påverka läsarens uppfattning av fenomenet.

4.5.2 Ordval och syntax

Genom att undersöka texternas ordval och uppbyggnad ges möjlighet att upptäcka bakomliggande medvetna/omedvetna strukturer som påverkar läsarens i bestämda riktningar. Orden i en text kan vara positivt och negativt laddade och markera en ställning till om något bra eller dåligt eller antyda en konflikt och genom detta höjer de dramatiken och spänningen i berättelsen (Gheretti, 2004). Ordval i en text har effekt på läsaren, men är mer eller mindre uppenbara och en grammatisk klassificering av ord kan i vissa fall visa på implicita ideologiska funktioner i texten (Boréus, Bergström, 2005). Analysen av ordval och syntax kan säga mer om textens underliggande perspektiv än om enbart textens argumentation och påstående studeras. Begreppet transivitet betecknar hur syntaxen uttrycker perspektiv när ett skeende ska beskrivas och dess grundstenar är processer, deltagare och omständigheter och hur dessa beskrivs (Boréus, Bergström, 2005).

5. Analys

Inledningsvis vill vi återkomma till våra frågeställningar som är utgångspunkten för analysen och vägledande för vårt arbete.

- Hur ser nyhetsrapporteringen ut kring fotbollsvåldet ut i det aktuella fallet?
- Bidrar nyhetsjournalistiken till att skapa en stereotyp bild av fotbollskulturen och dess supportergrupper?

Analysen presenteras under olika innehållstema som vi anser ringa in vad artiklarna handlar om och där vi observerat konflikter mellan värden eller som värdeladdade fenomen, vilka har relevans för

våra frågeställningar.

5.1 Huligan och supportrar

Under temat huligan och supportrar belyses och resoneras det kring hur användningen av specifika ord och benämningar i nyhetstexter kan styra innebörden av innehållet och konstruera en specifik syn av nyhetsfenomenet.

Nyheter i pressmedia ska följa de svenska pressetiska reglerna och erbjuda en korrekt och opartisk nyhetsförmedling, men ordval kan fungera som perspektivmarkörer som indirekt tar ställning till om någonting är bra eller dåligt för att höja dramatiken i texten (Ghersetti, 2004), vilket sammanfaller med medielogikens medialiseringstekniker som enligt Johansson (2004) används för att göra en nyhet mer intressant, vilket i förlängningen kan komma att styra hur uppfattningen av företeelsen utfaller.

Orden huligan och supportrar är flitigt använda i vårt empiriska material och används genomgående i nyhetstexterna för att illustrera samma individer och samma händelse. Synonymiseringen av orden sker i samband med att beskriva en nyhet som initialt handlar om våldsutövande i samband med ett fotbollsevenemang. I sammanhanget blir det relevant att genomföra en initial analys av orden huligan och supportrar, vilkas språkliga ursprung närmast har motsatt betydelse. Huligan förklaras som en person eller ligit som hänsynslöst sätter sig över alla ordningsnormer (Allén, 1996). Supportrar syftar först och främst syftar till individer som aktivt utövar stöd och support i olika sammanhang och i fotbollskontexten används det ofta i betydelsen av en individ som stöder sitt fotbollslag. Uttrycket huligan är inte värdeneutralt utan används i syfte att markera en individ som tar till våld av olika slag för att markera sin ställning och ordet ger negativa konnotationer. I flertalet av de nyhetsartiklar som vi analyserat används dessa ord synonymt för att beskriva samma våldshändelse och individer, vilket i förlängningen kan ge en betydelseförskjutning av ordet supportrar, då supportrarbegreppet används både som benämning på en individ som använder sig av våld och inom en våldskontext.

För att illustrera hur synonymiseringen av orden sker redovisas nedan en artikel från Expressen, men på liknande vis används de olika begreppen i merparten av de artiklar som ingår i empirin. I Expressen nyhetsrapportering av Djurgården och Assyriskans kvalmatch som följdes av en planstormning av publiken beskrivs skeendet med de olika begreppen.

”Här stormas Stockholmsstadion och flera spelare i Assyriskas attackeras av huliganer [...] direkt efter att domaren Martin Ingvarsson blåst av kvalmatchen mellan Djurgården och Assyriskas stormades fotbollsplanen på Stockholms stadion av supportrar” (Expressen, 2009-11-09).

Bildtexten till artikeln ger även den en klar synonymisering av orden

”Andi Toompuu träffas i ansiktet och vacklar till samtidigt som huliganen springer vidare in på planen. När han försöker hämta sig, springer ytterligare en supporter fram och trycker till Toompuu” (ibid.)

Även andra värdeneutrala ord som publik och åskådare används i andra artiklar för att referera till dem som deltog i händelsen, anlitas.

”publiken stormade planen” (Expressen 09-11-11)

”publikskandal” (Expressen 2009-11-09)

”hundratals åskådare tar sig in på planen”(kvällsposten 2009-11-13).

”horder av Djurgårdare välldes in på planen efter kvalsegern i söndags” (Aftonbladet 2009-11-13)

I sammanhanget kan det betyda att publiken/åskådarna/supportrar får samma betydelseinnehåll som begreppet huligan och fenomenet kan förknippas med metonymiskt bruk. Metonymier används när benämningen för något används som beteckning för något annat som det är en del av (Bergström, Boréus, 2005). Fotbollspubliken/supportrarna/åskådarna blir beskrivet som en del som ligger betydelsemässigt nära huliganer och det sker en betydelseöverföring mellan fotbollspubliken och huliganism, vilket i kontexten kan skapa en stereotypisering av fotbollssupporterpubliken som helhet.

Nyheter tenderar att ge en bild av fotbollspubliken som stereotyp i den här kontexten, vilket går att söka förklaring för i de mediologiska strukturerna där polarisering, intensifiering av våld och stereotypisering tillhör vanliga medialiseringstekniker för att skapa en intressant nyhet. Kvällstidningarna använder sig av en mer sensationsinriktad journalistik enligt Hadenius m.fl. (2008) och en stor del av deras vinst beror på lösnummerförsäljning, vilket ställer höga krav på att skapa nyheter som ska appellera läsare. Utformandet av texterna påverkas av dylika faktorer, men stereotypiseringen bör inte betraktas som uppsåtlig, utan snarare som en del av en rutinerad nyhetskultur som styrs av faktorer som ekonomi, nyhetsredaktionens organisation (Johansson, 2004).

5.2 Fotboll - rent nöje eller blodigt allvar?

Under detta tema undersöks hur fotbollskontexten beskrivs och vidare problematiseras denna i förhållande till frågeställningarna dvs. understödjer omständigheterna till att en negativ och stereotyp bild av supporterkulturen konstrueras. Både textens mer tydliga uttryck undersöks och om det går att finna mer implicita meningar genom de metaforer som används i artiklarna, samt

utforskas det hur processer, deltagare och omständigheter beskrivs i förhållande till varandra och vilken betydelse detta kan få.

Det mest centrala temat i nyhetsartiklarna är just att rapporten om händelsen. Händelsen i sig kvalificerar sig som en nyhet om vi ser till Ruges slutsatser att det är sociokulturella och genrerelaterade faktorer som bestämmer nyhetsurvalet (Johansson 2004). Genrerelaterade nyheter är anpassade till människors förväntningar på nyhetsgenren, men samtidigt ska nyheterna presentera något oväntat och nytt (ibid.). Huliganvåld har hänt förut, men varje gång det händer är det en nyhet som uppmärksammas på liknande vis av medierna. Medierna presenterar i samband med nyheten äldre föregående händelser i artiklarna och skapar därmed en följetång och en möjlighet att förutse följderna av händelsen, vilket är ett vanligt medieförfarande och gör nyheterna lättare att känna igen sig i.

Exempelvis under följande rubrik får vi som läsare en genomgång av tidigare händelser som anses vara i samma kategori.

”Här är de största svenska publikskandalerna” (Expressen, 2009-11-09)

Ett tiotal våldshändelser sätts in i en och samma kontext, vilket är fotbollsmatcher. Fokus på våldet som sensation kan förstås i ljuset av Dahléns (2008) påstående om att våld och sensationsjournalistik intresserar fler och appellerar till fler läsare än sportsnyheter som enkom handlar om matchen.

”Minst tre andra Assyriskaspelare anfölls när horder av Djurgårdare vällde in på planen efter kvalsegern i söndags.” (Aftonbladet 2009-11-13)

”Upploppet efter kvalet mot Assyriska på Stadion den 8:e november, där flera Assyriska-spelare misshandlades när Dif-supportrar invaderade planen efter slutsignalen” (Expressen - 2009-12-05)

Genom att undersöka hur processer, deltagare och omständigheter framförs syntaxiskt går det att visa på vem av deltagarna som står som agenter (de som utför handlingen), vilka som påverkas, samt vilka handlingar och händelser som ingår.

”Efter kvalmatchen mellan Djurgården och Assyriska stormades planen av hundratals supportrar. I tumultet som uppstod visar tv-bilderna tydligt att flera Assyriska-spelare blir attackerade med slag och sparkar.” (Aftonbladet 2009-11-12)

I ovanstående artikelexempel är supportrarna, Djurgårdarnas och Dif-supportrarna de beskrivna agenterna. Spelarna är deltagarna som påverkas av handlingar dvs. som **misshandlades**, **invaderades**, **attackerades** eller **anfölls**. Händelsen som sker är **upploppet** och **tumultet** under rådande omständighet eller kontext, som är **kvalet den 8 nov**. När ett skeende exempelvis beskrivs

som en handling istället för en händelse ges bestämda deltagare i processen ansvar för det som inträffar, vilket inte sker i samma utsträckning om skeendet blir beskrivet som en händelse (Bergström, Boréus, 2005). Beroende på hur artiklarnas syntax är formulerat, konstrueras olika sätt att betrakta händelsen, vilket kan komma att påverka läsarens världssyn.

Mediernas rapportering kring fotboll och fotbollens publik omgärdas av våldshändelser och det ligger inte långt bort för läsaren göra en koppling mellan fotbollspubliken och våldet då publiken blir beskriven som en aktiv agent i en våldsamt omständighet, vilket understödjer delar av fotbollskulturens interna problematisering av att ha ansvar för ett problem som de inte äger. Publiken och supportrar formuleras tidvis som en enhetlig grupp, vilkas ansvar går att koppla till våldet. Media talar inte om specifika våldsutövar eller huliganer enkom i sammanhanget, utan använder återkommande värdeneutrala begrepp som publik, djurgårdare, åskådare och supportrar för att illustrera nyhetsbilden.

Då man i början av nyhetshändelsen inte kunnat identifiera gärningsmännen och det inte varit möjligt att personifiera denna, använder sig nyheterna av en mycket äldre händelse från 1995 som går under benämningen ”*Terror- Tommy*” (Expressen, 2009-11-09) som alternativ personifiering av fotbollsvåldet. Personifiering är en medieteknik för att skapa närhet och intresse. ”*Terror - Tommy*” ger starka negativa konnotationer och terrorbegreppet används ofta idag i nyheter som syftar att beskriva politiska terrororganisationer och våld mot värnlösa civila, vilket i sammanhanget blir en ojämförbart stark koppling. Nyhetsartiklarna använder sig av värderande ord och begrepp och begreppsliga metaforer som skapar en negativ atmosfär kring fotbollssupport, enligt vår tolkning, och kan inte i sammanhanget betraktas som oskyldiga, även om vi inte kan utgå ifrån att det är ett medvetet journalistiskt syfte. Lakoff och Jonsson menar att vårt sätt att uppfatta världen är baserat på metaforer och att metaforen inte bara kan ses som språkliga utan ska betraktas som reella uppfattningar (Bergström, Boréus 2005). Det vedertagna begreppet i artiklarna ”*planstormning*” som används genomgående i rapporteringen och ”*planinvasion*” (Expressen, 2009-12-05), samt ”*arenans funktionärer står maktlösa mot vågen av supportrar*” (Expressen, 2009-12-06) är metaforer och metaforiska begrepp som för tankarna till krig eller opåverkbara och farliga naturfenomen, vilka argumenterar för att fotbollsmatchkontexten är farligt. Vidare benämner media vissa matcher som högriskmatcher och en artikel i Expressens skriver att ”*Djurgården kan tvingas flytta högriskmatcher*” (Expressen, 2009-12-05)

Genom att benämna matcher som högriskfenomen och inte fokusera på de grupper eller individer som utgör risken, framstår själva fotbollsammanhanget riskfyllt.

Artiklarna refererar vidare till en rapport som assyriskan formulerat kring händelsen för att skapa trovärdighet för allvaret i händelsen och på samma vis använder sig artiklarna av experter och

polisen för att kommentera och förklara läget och ge läsaren en känsla av pålitlighet.

”Vi har gott hopp om att identifiera honom, säger Hans Löfdahl, kriminalinspektör och gruppchef för supporterpolisen” (Kvällsposten 2009-11-12).

Intressant i sammanhanget är att polisen benämns som supporterpolis och begreppet supporter i det sammanhanget kan bli associerat med kriminalitet, vilket motsäger ordets lexikala ursprung.

Påståenden som appellerar till läsarens känsloläge genom att hänvisa till exempelvis ungdom och familjebegreppet, tolkas som att det syftar till att förstärka känslan av oskyldighet. Berättelsen uttrycker att oskyldiga individer kan fara illa genom att ingå i ett fotbollssammanhang.

”De yngre spelarna upplevde allvarlig fruktan [...] då situationen upplevdes som fullkomligt anarkistisk där deras liv och hälsa helt utelämnats åt aggressiva och våldsamma djurgårdssupportrar” (Expressen 2009-11-11),

”bengaler avfyrades mot familjeläktaren” (Aftonbladet, 2009-11-09)

Fotbollskontexten framstår i nyhetsartiklarna som blodigt allvar och det går inte att läsa in eller tolkas i artiklarna som en nöjeskontext med ett stort folkligt engagemang och deltagande, vilket står emot hur fotbollskontexten skildras i bakgrundsbeskrivningen.

5.3 Individuella brott, kollektiva straff

I analysen blir det relevant att beröra hur ansvarsfrågan rörande våldet framställs i nyheterna. Nyheterna kring händelsen utvecklas till en nyhetsföljetong som talar och informerar om vilka konsekvenser och påföljder våldshändelsen kommer få för våldsverkarna och vidare för säkerhetsarrangörerna, vilket i fallet var Djurgården.

Temat inriktar sig på hur skuldfrågan framställs medialt och hur media framhåller det kollektiva i förhållande till det individuella ansvaret i frågan och vidare vilken bild som konstrueras av fotbollskulturen genom detta. Förutsättningen är att pressmedia betraktas som en stark opinionsbildare i samhället och enligt Hamquist (2009) är medier en källa som ger kunskap om samhällets normer och hur överträdelser och brott framställs i medier ger en inblick i den rådande synen på hur dessa ska hanteras.

I nyheterna belyses de individuella gärningsmännen delaktighet i brottet, men artiklarna beskriver framförallt problemet som ett ”klubb” problem. Det sker tydligast och explicit genom att medierna framhäver ”Djurgårdens” ansvar och straffsats i frågan och mer spaltutrymme ges till att belysa detta i empirin.

Nedan presenteras som exempel en del av en artikel där det kollektiva ansvaret framhålls mer implicit. Med en lingvistisk ingång vill vi ge exempel på hur det sker genom att undersöka handlingarna som olika aktörer utför och vilka handlingar som aktörerna är utsatta för och vidare resonera om det ger en speciell betydelse hur skeendet beskrivs.

”Upploppet efter kvalet mot Assyriskas på Stadion den 8 nov, där flera Assyriskas-spelare misshandlades när Dif- supportrar invaderade planen efter slutsignalen – kommer att kosta Djurgården mycket dyrt” (Expressen 2009-12-05)

I ovanstående exempel är Dif- supportrar i sin helhet de som skapar handlingarna dvs. de orsakar misshandel genom att de invaderar. Det talas inte om enskilda individer och deras handlingar utan om ett kollektiv av supportrar som blir ansvariga för händelsen. Vidare talas det om att handlingen *”kommer att kosta”* vilket påverkar aktören Djurgården som betecknar fotbollsklubben.

”Dif överklagar straffet efter skandalen” (Aftonbladet, 2009-12-23)

Rubriken exemplifierar hur de individuella gärningsmännen i fallet trollass bort från både skandalen och straffdiskussionen. Anledningen till att media fokuserar på Djurgårdens och fotbollsklubbarnas ansvar, tolkar vi, ligger mycket i att klubbarna redan är välkända för läsarna och i viss mån går det att betrakta klubbarna som kända personifieringar av fotbollskulturen, vilket gör det troligare att värderas som en nyhet, enligt nyhetsvärderingsprinciperna. Medierade moral - och straffdiskussioner står enligt Hamquist (2009) i relation till yttre krafter som medielogik och vinstintressen. Att fotbollskulturen och klubbarna framhålls i nyhetsdiskussionens skuld och straff diskussionen, bidrar till konstruktionen av ett gemensamt stereotypt fotbollskollektiv, vilket i sammanhanget kan kopplas och associeras till negativa, straffbara företeelser.

6. Slutdiskussion

Vi börjar vår slutdiskussion med att sammanfatta vårt syfte med uppsatsen. Syftet med arbetet har varit att undersöka hur kvällsmedias nyhetstexter rapporterat kring våldshändelsen i anslutning till Djurgården och Assyriskas kvalmatch på Stockholm stadium. Utgångspunkten för arbetet har varit att undersöka hur fotbollsvåldet och fotbollskulturen blir representerat i media och undersöka varför rapporteringen ser ut som den gör.

Uppsatsen utgår från en sociokulturell uppfattning av media, vilken innebär att uppfattningen av världen till stor del antas skapas genom massmedias texter, men samtidigt är uppfattningen och tolkningen beroende av vem vi är och utifrån vilken kulturell och social kontext som texterna tolkas. Alltså, menar vi att tolkningen av texterna och uppfattningen av

medieutformningen av nyhetstexterna, uppfattas olika och att vår ingång och tolkningar är några av många möjliga perspektiv att utgå ifrån. Vi kan inte heller med en textanalys ge svar på hur texterna/nyheterna tas emot av olika kategorier av läsare utan att göra mottagaranalyser, vilket är viktigt att belysa, utan analysen kan bara konstatera utifrån texternas utformning vilka underliggande meningar och vilka konstruktioner som finns inom dessa.

Nyhetsartiklarna om våldshändelsen uppvisade olika strategier som kan kopplas och förklaras med medielogikens påverkansvillkor och strategier, samt påvisas genom den lingvistiska verktygslådan. Vi presenterade bara ett urval av ord, begrepp och exempel på hur medierna valt att framställa händelsen ifrån texterna, dock menar vi att analysen påvisar att det genom olika medielogiska medvetna/omedvetna grepp konstrueras en ganska negativ bild av fotbollssupporterkulturen, delvis genom att helheten - supporter-kulturen får stå som exempel för delen dvs. våldsverkarna och att fotbollssammanhanget blir framställt som en våldsam kontext. Vidare menar vi att medias fokus på fotbollsklubbarnas skuld och straff i förhållande till de individuella gärningsmännens kan skapa en kollektiv och negativ vinkling av fotbollskontexten. Genom dessa konstateranden tycker vi att analysen visar på att journalistiken i det aktuella fallet bidrar till att skapa en stereotyp bild av fotbollskulturen och dess supportergrupper. Delar av anledningarna kan koppas till kvällstidningarnas tabloidjournalistik som gärna hänger sig åt sensationsjournalistiska grepp, vilket kan resultera i luddigare objektivitet i strävan att skapa känslostormar hos läsaren. Vi kan konstatera att det ligger nära mellan hur medierna framställer fotbollskulturen och dess kontext och hur de officiella klubbarna menar att de blir representerade i media.

6.1 Avslutningsvis

Har vi några svar på hur man kan komma tillrätta med problemet? Vi menar att nyheter aldrig kan vara helt objektiva och att det alltid kommer finnas grupper som känner sig orättvist representerade i media. Ett sätt att komma till rätta med dilemmat är att fortgående uppmärksamma att det existerar ett problem och vidare påvisa hur problemet uppstår exempelvis genom medieforskning. I vårt fall skulle vi kunna rekommendera journalisterna att använda ett mer värdeneutralt språkbruk i sina artiklar, samt ge akt på vilka metaforer de använder för att ge liv åt en händelse och en inblick i metaforanvändningens kraft att påverka, samt uppmärksamma hur händelser och skeenden beskrivs, så att det sker utefter pressmedias objektiva standard, men i viss mån är de medielogiska strategierna medvetna val för att skapa en intressant, säljande nyhet och den objektiva rapporteringen kanske får stå åt sidan för en medveten sensationsinriktad journalistik och att det fortsättningsvis kommer att ske liknande fenomen, då ekonomin är en stark styrkraft

7. Referenslista

Allén, S (red) (1996): *Norstedts svenska ordbok*, Oslo, Norstedts Förlag AB

Bergström, G, Boréus, K (red) (2005): *Textens mening och makt*, Lund, Studentlitteratur AB

Dahlén, P (2008): *Sport och medier. En introduktion*, Kristiansand, IJ-förlaget

Ghersetti, M, B, Strömbäck J (red) (2004): *Medierna och demokratin*, Lund, Studentlitteratur AB

Gripsrud, J (2002): *Mediekultur Mediesamhälle*, Göteborg, Daidalos AB

Hadenius S, Weibull L, Wadbring I (2008): *Massmedier, Press, radio och tv i den digitala tidsåldern*, Falun, Ekerlids Förlag

Hamquist, S (2009): *Dagspress, sport och doping – medieskandaler i ett samtida Sverige*, Lund University, Media-tryck

Johansson, B, Strömbäck J (red) (2004): *Medierna och demokratin*, Lund, Studentlitteratur AB

Lindgren, S (2005): *Populärkultur- teorier, metoder och analyser*, Malmö, Liber AB

Nord, Strömbäck J (2004): *Medierna och demokratin*, Lund, Studentlitteratur AB

Mral, B. Larsson L (red) (2009): *Metoder i kommunikationsvetenskap*, Lund, Studentlitteratur AB

Östbye, H, Knapskog, K, Helland, K, Larsen, L (2008): *Metodbok för medievetenskap*, Malmö, Liber AB

Material från internet

<http://hd.se/skane/2009/10/19/misshandlad-huligan-i-raetten-det/> (2009-12-18)

http://www.fotbollskanalen.se/1.972577/2009/04/30/kolla_statistiken_svenska_fans_i_europatopp
(2010- 01-02)

